

ingen Tjeneste have at forrette. Det hedder ogsaa i Forslagets § 4, at de, der paa Sessionen erklæres for ikke aldeles utjenstdygtige, anvendes som Militairarbeidere. Jeg forstaaer ikke ret, hvad det betyder, at Forsvarsvæsenet paa Bornholm skal have særskilte Militairarbeidere; de, som i Almindelighed udskrives som Militairarbeidere, bruges ved Borgervæbningen her i Bhen, og det samme finder ligesledes Sted i Helsingør, saavel som og ved andre Borgervæbninger, der staae under Krigsbestyrelsens Tilsyn og i Krigstid skulle bruges som Forsvar mod fjendtlige Oversald. Men naar Militairarbejderne i Kjøbenhavn kunne bruges paa en saadan Maade, saa skjønner jeg dog ikke rettere, end at de ogsaa maa kunne anvendes paa Bornholm som Forsvar imod et fjendtligt Oversald, og det forekommer mig saaledes, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at have særskilte Militairarbeidere ved Bevæbningen paa Bornholm. Det er en anden Sag ved Landhæren i Almindelighed, som tidt maa gjøre lange og trættende Marscher, der kunne de ikke godt bruges, men denne Grund finder ikke Sted, i det Mindste ikke i saa høj Grad paa Bornholm. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at ledsage Lovforslaget med, skjøndt jeg dog endnu maa tillade mig at tilføie, at det forekommer mig, at det var bedre, om man ventede med dette Lovforslag, indtil man saae, hvilken Skjæbne Værnepligtsloven, der nu er til Behandling i Landstinget, vil faae, ligesom jeg ogsaa hellere saae et saadant Forslag komme fra Justitsministeren, end at det er indbragt af Medlemmer her af Thinget.

Dan: Til den Udtalelse, der nu nys kom fra den ærede Folkethingsmand for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Ringe), skal jeg tillade mig at yttre nogle Ord. Med Hensyn til Lovforslagets Titel er jeg ikke saa stærkt indtaget hverken for mit eller imod hans Forslag, at jeg skal opholde mig videre derved; det er vel nok tilbeels en Smagsag. Hvad angaaer den første Ankepost, som den ærede Folkethingsmand fremførte, nemlig med Hensyn til Fritagelserne, skal jeg gjøre opmærksom paa, at disse Fritagelser ganske ligefrem ere begrundede i Forhol-

dene, og at der aldeles ikke findes nogen anden Fritagelse. Jeg tillod mig nemlig at gjøre opmærksom paa, at der hverken findes Stilling eller Lovtrækning Sted; ethvert mandlig Individ som er vaabenfør, er tjenstpligtig og bliver Soldat, og forsaavidt det derfor er nødvendigt, at der skal være Noget til Varetagelsen af andre Interesser end de krigerske; da er det nødvendigt, at man giver saadanne Fritagelser. Hvad Tjensttidens Længde angaaer, da havde jeg snarere ventet den modsatte Paastand gjort gjældende, at den nemlig skulde have været sat for kort, for lempelig; men det glæder mig, at Udtalelsen er gaaet i den anden Retning. Jeg skal sige, hvorfor jeg anseer det for godt, at man ikke gaaer lavere ned med Hensyn til Tjenstpligtsaarene i begge disse to Aldersklasser. Det er jo naturligt, at man, paa Grund af Dens affondrede Veliggenhed, maa have en forholdsvis betydelig Styrke med Hensyn til Antallet af Forsvarene, og det er af den Grund, at man ikke har villet gaae videre, thi ellers kunde der med Hensyn til Samfundsforholdene og Befolkningens Tærv ikke være Noget imod at gjøre det, og jeg skal forsaavidt gjerne slutte mig dertil. At Forstærkningen fritages, er jo ligefrem ubtalt deri, at der staaer, at den er fritagen for Tjeneste i Militisen i Fredstid; det kan gjerne være, at man kan udtrykke det paa en anden Maade, men jeg troer, at det er saa klart og bestemt udtrykt, at der slet ikke kan tages fejl af, hvad Meningen er. Den ærede Taler meente ikke, at der paa Bornholm kunde findes Brug for militaire Arbeidere; jo der kan meget godt være Brug for dem; der er Skandser og Batterier, som skulle vedligeholdes; der forbruges der, ligesom ved den danske Hær Ammunition, der skal forarbejdes — der er et Arsenal og et Laboratorium, og der kunne disse Folk fortræffelig afbenyttes, og forsaavidt som de ellers ikke duede til Soldater, er det jo baade retfærdigt og billigt, at de gjøre Tjeneste paa den Maade, som deres Begjæmsbestaffenhed tillader det. Den ærede Taler havde helst ønsket, at Loven var fremkommen fra den høitærede Justitsminister; ja jeg maa oprigtig tilstaae, at ogsaa jeg havde helst seet det — og jeg veed ikke ret, hvad Grunden er til at det ikke er steet; jeg troer,